

Het voedsel heeft waarschijnlijk deels uit lagere organismen in het water bestaan, mogelijk ten dele ook uit organismen in het slik.

In sommige gesteenten worden de overblijfselen van trilobieten in enorme hoeveelheden bijeen gevonden. Daaruit zien wij, dat deze dieren blijkbaar plaatselijk in grote groepen bijeen hebben geleefd. Wij kennen dit verschijnsel bv. van *Agnostus*, *Peltura*, *Bronteus*, *Trinucleus* e.a. Men kan dan met recht spreken van een trilobieten-gesteente of een trilobietenkalk enz. Deze resten zijn evenwel waarschijnlijk lang niet alle afkomstig van ter plaatse gestorven dieren. In vele gevallen zijn deze tenminste voor een zeer belangrijk deel bij de vervelling afgeworpen pantserstukken, welke bijeen zijn gespoeld.

Rijswijk, Nov. 1951.

TORELL OP DE JUISTE PLAATS.

Van zekere zijde beproeft men Geikie de eer te geven van de ontdekking van de Pleistocene IJstijd, waar deze in 1874 zijn „Great Ice Age” deed verschijnen, en Torell pas in 1875 te Berlijn optrad met zijn IJstijdtheorie.

Indien we de historie nagaan, blijken meerderen een vaag vermoeden te hebben gehad van een vroegere koudeperiode, vooral ook Zwitsers, bergbewoners, maar tot gefundeerde publicaties kwamen ze niet, vóór Agissiz zijn hypothese voor de Alpen opstelde.

- 1840. Agissiz, de Zwitser, poneert zijn „Etudes sur les glaciers” en voert de naam ijstijd in, toepasselijk op de Alpen.
- 1865. Torell, de Zweed, geeft antwoord op een prijsvraag van de Holl. Mij voor Wetenschappen te Haarlem, met: „Recherches sur les phénomènes glaciaires de l’Europe du Nord”, waarin hij de ijsbedekking voor Noord-Europa verdedigt en ’t begrip ijstijd van Agissiz uitbreidt.
- 1867. Torell zendt een uitgebreider antwoord in.
- 1874. Geikie, de Engelsman, geeft zijn „Great Ice Age” uit.
- 1875. Torell verdedigt voor de Duitse geologen zijn ijstijdhypothese en toont hun des anderen daags de gletsjerklassen op de kalksteen bij Rüdersdorf en op de zandsteen bij Maagdenburg.

P. VAN DER LIJN.